

NIEUWE KERKGEMEENTE | Gemeentebijeenkomsten 18 en 19 september 2017

Maandag 18 en dinsdag 19 september was er een gemeentebijeenkomst. De bijeenkomsten werden door in totaal ruim honderd gemeenteleden bezocht. Tijdens het plenaire gedeelte in de Nieuwe Kerk vertelde voorzitter Ivette van der Sluijs iets over de ontwikkelingen in onze wijkgemeente.

Na koffie/thee in de Wandelkerk werd de avond vervolgd in 't Hofje. Hier waren twee gespreksrondes. Tijdens elke ronde konden de aanwezigen kiezen uit drie onderwerpen: pastoraat, eredienst en jeugd/jongeren. Bij de groep 'pastoraat' is besproken welke ideeën er zijn over de indeling en werkwijze van het pastoraat in de toekomst. Met elkaar is nagedacht aan de hand van een aantal vragen. Bij de groep 'eredienst' is aan de hand van stellingen in groepen gesproken over ideeën en verlangens ten aanzien van de erediensten nu en in de toekomst. In de groep 'jeugd en jongeren' is gekeken welke van de huidige activiteiten we zeker niet kwijt willen, en welke nieuwe ideeën er zijn om een doorlopend aanbod voor de jeugd van 0 tot 25 jaar te realiseren. Na afloop was er gelegenheid om wat te drinken en na te praten, waarvan door velen gebruik werd gemaakt.

Voor wie de avonden niet bij kon wonen is nog een ochtend georganiseerd in 't Hofje.

De volgende informatie over deze bijeenkomsten is in dit document beschikbaar:

- inleiding voorzitter
- informatie en gespreksvragen taakgroep pastoraat
- stellingen taakgroep eredienst
- verslag taakgroep jeugd & jongeren (JOP)

INLEIDING VOORZITTER

Welkom aan u allen, hier gekomen om te luisteren en om mee te praten.

Gisteren op de startzondag, zijn we begonnen met het nieuwe Jaarthema Stad. Met een viering rond het thema en daarna hebben we in het hofje, midden in onze stad, met wel 250 mensen koffie gedronken, taart gegeten en de kinderen konden broodjes bakken bij een vuurtje. Het voelde goed om met zoveel mensen van onze wijk bij elkaar te zijn.

Wij zijn een gemeente van Christus, maar dat zijn we niet op een willekeurige plaats, dat zijn wij hier, in het hart van de stad waarin wij wonen. En om te onderstrepen dat wij kerk zijn in onze stad en ook kerk willen zijn voor onze stad lees ik u eerst de ode aan Middelburg van onze stadsdichter Karel Leeftink en vervolgens vers 1 en 3 van het lied 'ik weet van een stad die zal komen', waarbij we stil kunnen staan bij het beeld van de stad die eens zal komen.

Heeft u ook het logo van het nieuwe jaarthema goed bekeken? Lutske Strating heeft dit ontworpen. U ziet de M, de stervorm van de oude stad van Middelburg, onderaan het kanaal en de spoorlijn die de stad verdelen. In het centrum is de duif, het beeld van de kerk. En met een vleugel geeft de duif het bindend element van de kerk weer.

Wat kunt u verwachten vanavond?

Ik zal hier zo eerst de aanwezige kerkenraadsleden aan u voorstellen. Vervolgens u informeren over een aantal zaken waar de kerkenraad zich mee bezig houdt.

Om 20.10u eindigen we hier en kunt u nog een keer koffie of thee drinken in de wandelkerk.

Vervolgens gaan we verder in het hofje en kunt u daar 2 onderwerpen uit drie kiezen. Namelijk pastoraat (in de ruimte na de keuken), eredienst (in de centrale hal), en jeugd en jongeren (in de jeugdkerkruimte achterin). De eerste ronde duurt tot 21.10u, daarna kunt u een tweede onderwerp kiezen. In de gespreksrondes begint de taakgroep met een korte presentatie van waar zij nu staan en waar ze mee bezig zijn en daarover kunt u met elkaar in gesprek. Om 22u sluit de groep de avond af en is er nog gelegenheid om wat te drinken.

Gisteren hebben meerdere mensen mij aangesproken over de werkvormen op deze avond. Moeten we nou weer op flappen schrijven wat we willen? Dat hebben we toch al zo vaak gedaan? Misschien bent u ook met dit gevoel hier heen gekomen. Dat begrijp ik. En dat hoeft ook niet opnieuw. Wat wel anders is, is dat we nu voor het eerst nadenken waar we staan en waar we naartoe bewegen nu we

de nieuwe kerkgemeente zijn. Het is geen toekomstmuziek meer, maar het geluid van vandaag. Nog niet eerder was u in de gelegenheid om te zeggen wat u ervan vindt, terwijl u ook echte ervaringen heeft opgedaan. Het is echt goed dat u er bent. En maak er gebruik van. Deel uw ervaringen met ons, zodat we als kerkenraad zo goed mogelijk weten wat er leeft in de gemeente en daar bij besluiten rekening mee kunnen houden.

De kerkenraad

In januari zijn we als kerkenraad van de nieuwe kerkgemeente van start gegaan met alle ambtsdragers van de voormalige wijken. Voor de zomer is er een moment van aftreden geweest. Nu bestaat de grote kerkenraad (alle ambtsdragers) uit 48 personen en de kleine kerkenraad uit 16 personen (moderamen, predikanten, een ambtsdrager uit elke taakgroep).

We hebben als kerkenraad het signaal gekregen dat het zo jammer is dat niet alle ambtsdragers voor iedereen bekend zijn. Daarom werken we aan een fotogalerij van iedereen met daarbij een korte tekst over wat ons bezielt in ons ambt. Als voorschot daarop lijkt het me goed om de aanwezige kerkenraadsleden aan u voor te stellen. Ik zou hen dan ook willen vragen te gaan staan. Ik zal u de naam en het ambt noemen.

Waar staan we nu?

Ik zal u iets vertellen waar we als kerkenraad nu staan. De tijd is redelijk beperkt. Ik wil u daarom ook nog wijzen op het stuk dat scriba Janneke Goudswaard heeft geschreven in het kerkblad van mei 2017 en dat u ook altijd nog bij haar op kunt vragen, waarin een uitgebreide beschrijving is gegeven van het werk tot op dat moment.

Eerst iets over het zicht op de situatie in september 2018. In de besluiten van november 2016 staat dat we per 1 september als Nieuwe Kerkgemeente samenkomen in 1 viering in de Nieuwe Kerk, tenzij dit praktisch niet haalbaar of wenselijk is. De gemeente van de nieuwe kerkgemeente is trouw en loyaal. De bezoekersaantallen die steeds worden bijgehouden laten, gelukkig, geen dramatische val zien sinds ons samengaan. Dat betekent ook dat, zoals moderamen heeft geconcludeerd, de verwachting is dat de gemeenteleden van de nieuwe kerkgemeente in september 2018 niet in één zondagmorgenviering in één gebouw passen. Dat is die praktische kant. Daarnaast krijgen we regelmatig signalen dat de bezoekers van de nieuwe kerk nu ook massaliteit ervaren. Mensen voelen zich verloren of ervaren weinig samenhang. Die signalen laten ons nadenken over de wenselijkheid.

Het is een bijzonder vraagstuk. De kerkenraad is blij met de bezoekersaantallen, dat allereerst. En wat dat betekent voor de zondagse erediensten in september 2018, met dat vraagstuk, dat die vaststelling met zich meebrengt, is de kerkenraad aan het werk. De informatie die de we verzamelden en verzamelen op allerlei momenten, in gesprekken, bijeenkomsten enzovoort speelt hierbij een belangrijke rol. De informatie van vanavond, daarmee werkt de kerkenraad hieraan verder op een kerkenraadsdag over anderhalve week. Wij voelen ons verantwoordelijk en willen u dan ook in het begin van 2018 informeren over de situatie per september 2018. Nog even naar de besluiten van november 2016. Deze geven duidelijk ruimte op moment dat het praktisch niet haalbaar of wenselijk is om per 1 september in één viering in de nieuwe kerk bij elkaar te komen. Maar, en dat vind ik wel belangrijk om te benadrukken, zijn ook strikt dat het besluit dat onze wijk op termijn als één gemeente in zondagsvieringen in één gebouw bij elkaar komt, niet ter discussie staat.

Buiten de plek waar we samenkomen is ook de invulling van de vieringen een onderwerp waarin ontwikkeling noodzakelijk is. In januari zijn we bewust gestart met één orde van dienst, gebaseerd op de gewoonten van de verschillende wijken. Nu we daar ervaring mee hebben opgedaan, uw signalen daarover hebben ontvangen, vanavond nog met elkaar over kunnen spreken, gaan we bepalen wat dat betekent voor onze wijk. Niet eenvoudig, omdat de signalen nogal uiteen lopen, wat de een rommelig vindt, vindt de ander stijf. De een wil meer variatie, de ander vraagt zich af wanneer die eenduidige liturgie nou komt. Maar we voelen ook dat het moment om keuzes te maken zich aandringt.

Er zijn regelmatig vragen over beamergebruik in deze kerk. Daar wil ik kort wat over zeggen. De inrichtingscommissie met mensen uit de hele Nieuwe Kerkgemeente heeft zich over de technische mogelijkheden gebogen. Daar is nu een beeld van. Wat volgt is het formuleren van de visie van de kerkenraad over beamergebruik in de Nieuwe Kerkgemeente. Een eventuele proef en besluiten volgen daarna. Ik erken onmiddellijk dat de kerkelijke processen lang duren, zeker wanneer je ergens op wacht. Ik vraag uw begrip ervoor dat we zorgvuldigheid belangrijk vinden nu we nog kort samen gemeente vormen en verschillend over de dingen denken.

De indeling van het pastoraat, op welke manier, met welke indeling, in welke vorm en door wie het pastoraat in de nabije toekomst, met nog drie predikanten (straks na emeritaat van ds. Nauta en ds. Bakker), moet worden vormgegeven is ook een onderwerp waar met name de taakgroep pastoraat en in het verlengde daarvan de kerkenraad met elkaar over nadenkt en keuzes in maakt. Als u dadelijk aansluit bij de taakgroep pastoraat kunt u ook verder hierover met hen meedenken.

- Nog een paar korte vooruitblikken op mooie initiatieven:
Het gebruik van 't hofje voor allerlei pastoraal/diaconale activiteiten gaat van start. Misschien hoorde u het gisteren al. Morgenochtend de inloopochtenden, 28 september de maaltijden en binnenkort een lunch op zondag. Realiseert u zich dat dit ook echt een kans is om meer gemeentelieden te leren kennen.
- Er is een werkgroep aan de slag met de organisatie van de levende kerststal met een wandeling langs verschillende elementen van het kerstverhaal in de binnenstad.
- Stadspastoraat start met het organiseren van een stadsgebed op zondagavond eens per maand.
- Vorming en toerusting organiseert op 29 september 'hier sta ik' een voorstelling van Kees van de Zwaard wat een goede kennismaking is met het erfgoed van Luther.

Eventueel ruimte voor vragen.

We hadden u in de weekbrief gevraagd om uw vragen vooraf toe te sturen, zodat het mogelijk was de informatie aan te passen aan de vragen die er leven. Helaas heeft dit alleen op 3 september op de weekbrief gestaan. Mocht u naar aanleiding van mijn verhaal of straks naar aanleiding van de gespreksrondes nog vragen hebben. Stuurt u deze dan naar de scriba. We kunnen u dan rechtstreeks beantwoorden, of nog de vragen beantwoorden via een artikel in het kerkblad.

Dank u wel voor uw aandacht nu. Ik nodig u uit voor koffie/thee in de wandelkerk en om echt op tijd naar het Hofje te gaan. Om half negen starten daar de gespreksrondes. In de grote ruimte voor eredienst, de jeugdruimte voor jeugd en jongeren en de ruimte na de keuken voor pastoraat.

Ivette van der Sluijs,
voorzitter

PASTORAAT

Op de gemeentebijeenkomsten 18 en 19 september is bij de groep pastoraat eerst een toelichting gegeven over de toekomst van het pastorale werk in de Nieuwe Kerkgemeente.

De Taakgroep Pastoraat heeft de laatste periode intensief nagedacht over de veranderingen die er moeten gaan komen in het pastoraat in de Nieuwe Kerkgemeente. Daarbij is met name gedacht aan de periode die aanstaande is als na het emeritaat van ds. Nauta en ds. Bakker met veel minder predikantsformatie zal moeten worden gewerkt. In de kleine kerkenraad van 4 september is er uitgebreid over gesproken en is gevraagd de voorgelegde gedachtegang verder uit te werken.

Indeling

In grote lijnen komt het hierop neer: Al geruime tijd geleden is vastgesteld dat na het vertrek van de predikanten Nauta en Bakker nog (slechts!) 3,5 fte over is. Dat betekent dat beiden niet zullen worden opgevolgd. Er is nog wel 0,7 fte over, uitgaande van het gegeven dat ds. Scholte de Jong voor 0,8 fte is aangesteld.

De Taakgroep stelt tegen deze achtergrond voor om het pastorale werk de stad in drie geografische wijken (pastoraatsgebieden) in te delen, gekoppeld aan de drie predikanten die er dan zijn. Globaal denken we dat het uitkomt op ten noorden van het kanaal twee en ten zuiden ervan één, maar dat moet wel nog precies becijferd worden, zodat er een reële verdeling komt. Daarnaast wordt voorgesteld de 0,7 fte in te zetten voor het ouderen pastoraat. De kerkenraad ging in deze gedachtegang mee, met dien verstande dat inderdaad goed onderzoek moet worden gedaan naar een eerlijke verdeling van de adressen. Ook moet verder worden uitgewerkt wat precies onder het ouderenvastoraat gaat vallen.

Binnen de genoemde drie wijken, dat is met klem ook gezegd, kan niet meer op dezelfde wijze worden gewerkt als tot nu toe velen gewend waren. Het aantal adressen is dan immers voor de predikanten substantieel groter.

Ieder zal begrijpen dat dit een flinke transitie zal worden en een grote verandering voor gemeentelieden en predikanten. Binnen de wijken zal opnieuw het werk van ouderlingen en bezoekers moeten worden georganiseerd.

Nieuwe vormen van pastoraat

Naast deze grote lijn qua indeling heeft de Taakgroep ook aan de kerkenraad voorgelegd, dat het noodzakelijk is te denken aan en te werken aan nieuwere en andere vormen van pastoraat. O.a. heel kleinschalige contacten per buurt, bv. één gemeentelid houdt het oog op een, twee of drie adressen in de straat/buurt. Daarna wordt gedacht aan "netwerken": huisgroepen, koffiemiddagen, verschillende doelgroepen: jongvolwassenen, alleengaanden, ouders die alleen voor het gezin staan, rouwverwerkingsgroepen, gezinnen, ouderen. Ook wordt voorgesteld om in elk pastoraatsgebied een meldpunt pastoraat te hebben (zoals daar al heel lang in Zuid mee wordt gewerkt).

Meedenken

Dit is een eerste aanzet. De Taakgroep rekent op betrokken meedenken, ervan uitgaande dat het pastoraat geen kwestie is van dienstverlening vanuit een instituut maar een basisfunctie van de gemeente van Christus zelf, waarin ieder op zijn of haar plek een (soms grotere, soms kleinere) rol in kan vervullen.

Vragen

Tijdens de gemeentebijeenkomsten hierna over de volgende vragen gesproken:

1. Omzien naar elkaar op kleinere schaal, dus direct in de buurt. Hoe kijkt u daar tegenaan en bent u bereid daar een bijdrage aan te leveren? (bijvoorbeeld contact onderhouden met één, twee of drie adressen vlakbij)
2. Door het reduceren van het aantal predikantsplaatsen (en minder pastorale ouderlingen) lukt het niet iedereen te bezoeken. Wat verwacht u van een pastoraal bezoek?
3. Per pastoraal gebied is er een meldpunt voor pastorale vragen. Het is meer 'vraaggericht'. Hoe kijkt u daar tegenaan?
4. Er ontstaat een heel nieuwe gemeente en er is veel in beweging. We gaan met elkaar op weg. Wat kunt u bijdragen in de richting van 2020?
5. Hebt u andere of nieuwe ideeën over het pastoraat?

EREDIENST

Op de gemeentebijeenkomsten is bij de groep 'eredienst' is aan de hand van stellingen in groepen gesproken over ideeën en verlangens ten aanzien van de erediensten nu en in de toekomst. Gevraagd werd om bij elke set stellingen een persoonlijke keuze te maken, die met elkaar te bespreken en toelichting en/of achtergrond te noteren voor de taakgroep eredienst. Tot slot werd een open vraag gesteld: kunt u een bemoedigend voorbeeld geven uit de afgelopen periode?

Stellingen 1

- A. Het gebruik van 1 orde van dienst voor gebruik in alle kerkgebouwen betekent dat iedereen iets moet inleveren van zijn traditie, maar op deze manier wordt de pijn eerlijk verdeeld. Zo groeien we naar elkaar toe.
- B. Door het gebruik van 1 orde van dienst in alle gebouwen is de viering vlakker en saaier geworden. Er moet ruimte zijn om in de drie gebouwen flexibeler te zijn en een eigen invulling te hebben
- C. Nu wij drie kerkgebouwen hebben, kunnen wij drie eventueel verschillende ordes van dienst gebruiken en kunnen wij flexibel omgaan met de orde van dienst.

Stellingen 2

- A. De vieringen op de vierplek Nieuwe Kerk zijn te massaal, we kennen de kerkgangers niet meer. Hierdoor blijven mensen weg.
- B. Het is fijn dat de vierplek Nieuwe Kerk goed bezocht wordt en dat er weer kinderen bij zijn, met kindernevendienst. Als we later allen in 1 kerkgebouw kerken, wordt het alleen maar beter.

Stellingen 3

- A. Hemelsbreed zingt afwisselend in alle gebouwen. Hierdoor krijgt iedereen gelegenheid om ze te horen zingen.
- B. Er zou iedere zondag een ondersteuning van de gemeentezang moeten zijn van een (eventueel kleine) cantorij. Drie keer per jaar per gebouw, zoals dit jaar, is te weinig. Er moet een rol voor cantorij of voorzanger(sgroep) zijn in de standaard orde van dienst.

Stellingen 4

- A. De kerkdienst maakt dat ik er weer een week tegen aan kan. De avondmaalsviering geeft mij een gevoel van verbondenheid.
- B. Mijn kerkbezoek is veranderd sinds de PGM nieuwe stijl is ingevoerd in januari 2017.

Tot slot werd de vraag gesteld:

- Kunt u een bemoedigend voorbeeld geven uit de afgelopen periode?

JEUGD & JONGEREN

Twee maal twee gesprekken hebben we gehouden met gemeenteleden van de Nieuwe Kerkgemeente. We spraken met elkaar over de jeugd van 0-25 jaar.

Op een tweetal flappen werden post-it's geplakt met te behouden en te vernieuwen aspecten van het jeugd- en jongerenwerk binnen de Nieuwe kerk. Het waren open gesprekken waar wij als JOP zeker mee verder kunnen. We constateerden wel dat we over jongeren hebben gesproken; ze waren zelf niet aanwezig. Wel waren er leden met kinderen in de doelgroep.

Primair vormen de flappen de opbrengst. Op deze flappen hadden we drie categorieën aangegeven: bindende activiteiten, vormende activiteiten en activiteiten gerelateerd aan de vieringen. In onze vergadering van JOP een week na de gemeenteavonden zagen wij de volgende trends waarmee we aan het werk gaan in de komende tijd. Er is behoefte van in de ondersteuning in de geloofsopvoeding. Er is grote vraag naar participatie van kinderen en jongeren in/rond de eredienst. Benadrukt werd dat er continuïteit moet zijn: crèche, kindernevendienst, catechese, jeugdkerk en gespreksgroepen moeten een lijn vormen.

We zien dat er in de leeftijd tussen 4-12 meer activiteiten moeten worden ontwikkeld waardoor de jeugd elkaar kan ontmoeten en elkaar kunnen leren kennen. Ontmoeten en verbinden is in die leeftijd een belangrijke basis voor latere verdieping. Het JOP is van plan in de komende tijd daar prioriteit aan te verlenen en binnenkort jongeren uit te nodigen om met hen over deze plannen van gedachten te wisselen.